

Oroszlány Város Önkormányzata Képviselő-testületének 19/2024. (XI. 6.) önkormányzati rendelete helyi jelentőségű védett természeti területté nyilvánításáról

Oroszlány Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 24. § (1) bekezdés b) pontjában és 36. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 62. § (2) bekezdésében és a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 11. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. §

A város kulturális és esztétikai örökségének, valamint a biológiai sokféleség és a tájkép jellegének megőrzése céljából helyi jelentőségű védett természeti területté nyilvánítja az 1. mellékletben meghatározott területeket.

2. §

A helyi jelentőségű védett természeti területek kiterjedését és ingatlan-nyilvántartási helyrajzi számait az 1. melléklet tartalmazza.

3. §

(1) A Majki-Műemlékegyüttes legfontosabb természeti értékei a részben természetes módon kialakult lombhullató erdők, vizes élőhelyek. Gyakori védett lágyszárú a kikeleti hóvirág (*Galanthus nivalis*).

(2) A védetté nyilvánítás indoka és természetvédelmi célja a következő: a Majki Műemlékegyüttes körüli védett környezet részben természetes úton keletkezett, részben a mesterségesen épített, kialakított környezet lepusztulása során jött létre. Az így kialakult tájképi és műemléki környezet védelemre érdemes.

(3) A Vértesszentkereszt- templom és kolostorrom legfontosabb természeti értékei a részben természetesen úton kialakult zárt lombhullató erdő.

(4) A védetté nyilvánítás indoka és természetvédelmi célja a Vértesszentkereszt templom- és kolostorrom körüli környezetében a természetes úton kialakult erdőállomány - kocsánytalan tölgy, csertölgy, virágos kőris - kora 135 év - védelme. Fakivágás csak rendkívüli indokolt esetben lehetséges. Bármilyen építési tevékenység csak építési engedéllyel végezhető.

4. §

(1) Az 1. mellékletben megjelölt helyi jelentőségű természetvédelmi területek kezelésének irányelveit, a kezelési tervet a 2. melléklet tartalmazza.

(2) A Vértesszentkereszt- templom és kolostorrom területének természetvédelmi kezelési feladatait ellátó szervezet a NÖF Nemzeti Örökségvédelmi Fejlesztési Nonprofit Kft.

5. §

Ez a rendelet 2024. november 7-én lép hatályba.

6. §

Hatályát veszti a helyi jelentőségű természeti értékek védetté nyilvánításáról szóló 25/1993. (V. 26.) önkormányzati rendelet.

Takács Károly
polgármester

Dr. Tomayer Tamás
jegyző

Kihirdetési záradék:

A rendelet kihirdetésének napja: 2024. november 6.

Dr. Tomayer Tamás
jegyző

1. A Majki-Múemlékegyüttes tájképi környezete ingatlan-nyilvántartási helyrajzi számai

Fekvés	helyrajzi szám	Jellege	művelési ág	terület (m2)	Megjegyzés
külterület	013 részben	tájképi	kivett közút	297	EOVy;EOVx 596480,94;239845,49 596484,53;239848,09 596491,51;239840,17 596503,31;239831,37 596530,81;239808,60 596527,72;239809,71 596523,30;239808,27 596515,47;239814,55 596487,70;239836,93 596480,94;239845,49
külterület	029/2	tájképi	szántó	1 235	
külterület	029/3	tájképi	gyümölcsös és gazdasági épület	1 126	
külterület	029/31	tájképi	kivett lakóház és udvar	1 261	
külterület	029/32	tájképi	szántó	795	
külterület	029/33	tájképi	kivett udvar és gazdasági épület	1 094	
külterület	029/4	tájképi	gyümölcsös és gazdasági épület	923	
külterület	031/6	tájképi	szántó	1 978	
külterület	031/7	tájképi	szántó	1 990	
külterület	031/8 részben	tájképi	erdő	9 867	EOVy;EOVx 596546,36;239902,26 596627,16;239971,31 596658,85;239914,61 596673,20;239902,94 596683,74;239888,88 596598,80;239819,69 596590,06;239830,73 596590,14;239843,77 596574,36;239874,39 596571,12;239880,69 596546,36;239902,26
külterület	032/1	tájképi	legelő	2 159	
külterület	032/2	tájképi	legelő	508	
külterület	032/3	tájképi	legelő	1 926	
külterület	033	tájképi és növénytani	kivett védgát	2 461	

Fekvés	helyrajzi szám	Jellege	művelési ág	terület (m2)	Megjegyzés
külterület	034 részben	tájképi	kivett közút	654	EOVy;EOVx 596707,97;240019,40 596765,92;240111,27 596770,75;240106,67 596712,70;240016,42 596707,97;240019,40
külterület	045 részben	tájképi	a) erdő, b) legelő	4 841	EOVy;EOVx 596877,88;240039,03 596949,09;239993,91 596894,68;239970,05 596818,97;239951,17 596877,88;240039,03
külterület	046/1	tájképi	kivett udvar	13 440	
külterület	047 részben	tájképi	kivett saját használatú út	1 412	EOVy;EOVx 596818,97;239951,17 596894,68;239970,05 597030,03;240029,45 597079,03;240043,91 597120,95;240048,55 597130,77;240050,12 597141,60;240049,20 597142,93;240049,00 597148,22;240043,41 597131,74;240045,69 597120,19;240043,91 597100,20;240041,81 597080,46;240039,86 597031,72;240026,08 596896,72;239966,30 596824,21;239948,05 596818,97;239951,17
külterület	052 részben	tájképi	a) erdő, b) rét, közösségi mintatér, c) rét, d) legelő	49 361	EOVy; EOVx 596913,89;239851,60 596913,89;239851,60 596911,72;239857,32 596888,92;239895,94 596856,09;239929,11 596824,21;239948,05 596896,72;239966,30 597031,72;240026,08 597080,46;240039,86 597100,20;240041,81 597120,19;240043,91 597131,74;240045,69 597148,22;240043,41 597235,89;239950,53 597198,93;239850,95 597088,70;239888,73 597082,74;239889,07 597003,05;239866,95 596997,18;239866,25

Fekvés	helyrajzi szám	Jellege	művelési ág	terület (m2)	Megjegyzés
					596983,18;239864,37 596951,70;239861,14 596913,89;239851,60
külterület	060 (részben)	tájképi	kivett országos közút	14 107	EOVy;EOVx 597016,25;239425,68 597013,52;239434,35 596988,55;239504,79 596961,94;239596,88 596957,57;239612,00 596949,98;239636,57 596921,05;239730,25 596916,05;239746,45 596905,50;239805,54 596898,92;239836,19 596896,48;239847,57 596877,08;239883,99 596845,59;239913,43 596765,55;239961,80 596692,08;240004,77 596680,00;240014,22 596693,54;240030,06 596704,32;240021,69 596712,70;240016,42 596779,37;239974,70 596818,97;239951,17 596856,09;239929,11 596888,92;239895,94 596911,72;239857,32 596913,89;239851,60 596929,11;239811,56 596937,79;239749,12 596959,90;239671,59 596963,66;239660,87 596963,28;239652,47 597031,53;239439,54 597033,03;239433,76 597016,25;239425,68
külterület	061/9	tájképi és növénytani	kivett (udvar, fogadó)	17 868	
külterület	062	tájképi és növénytani	kivett mocsár	64 472	
külterület	063	növénytani	erdő	51 553	
külterület	064	tájképi és növénytani	erdő	44 562	
külterület	065	növénytani	kivett vízfolyás	359	
külterület	066/1	növénytani	erdő	34 853	
külterület	066/2	növénytani	erdő	3 917	
külterület	067	növénytani	kivett vízfolyás	2 692	

Fekvés	helyrajzi szám	Jellege	művelési ág	terület (m2)	Megjegyzés
külterület	068/1	növénytani	erdő	17 844	
külterület	068/2	tájképi és növénytani	erdő	24 995	
külterület	068/3	tájképi és növénytani	erdő	6 902	
külterület	068/4	tájképi és növénytani	fásított terület	794	
külterület	069/1	tájképi és növénytani	erdő	4 601	
külterület	069/2	tájképi és növénytani	szántó	1 954	
külterület	069/3	növénytani	erdő	1 664	
külterület	069/4	tájképi és növénytani	szántó	78 757	
külterület	069/5	tájképi és növénytani	szántó	17 931	
külterület	069/6	növénytani	szántó	14 400	
külterület	069/8	növénytani	a) szántó, b) rét	2 488	
külterület	070	tájképi és növénytani	gyümölcsös és gazdasági épület, közösségi mintatér	9 550	
külterület	071	tájképi és növénytani	legelő	2 987	
külterület	072	tájképi és növénytani	erdő és gazdasági épület	15 377	
külterület	073	tájképi és növénytani	a) kivett udvar, b) fásított terület	8 131	
külterület	074/19	tájképi és növénytani	kivett remeteház és rom és udvar	8 301	
külterület	074/20	tájképi és növénytani	kivett udvar és kastély	7 492	
külterület	075	tájképi és növénytani	legelő, üzemi épület	6 723	
külterület	076	tájképi és növénytani	erdő és út	5 916	
külterület	078	tájképi és növénytani	a) kivett udvar, vendéglő, gazd. Épület b) erdő,	12 048	

Fekvés	helyrajzi szám	Jellege	művelési ág	terület (m2)	Megjegyzés
			c) legelő, d) kivett udvar		
külterület	079/3	tájképi és növénytani	kivett közút	7 951	
külterület	079/4	tájképi és növénytani	kivett közút	7 208	
külterület	080 részben	tájképi	kivett üzemi terület és üzemi épület	284	EOVy;EOVx 596610,77;239005,35 596595,61;239057,27 596603,10;239038,73 596622,82;239013,10 596610,77;239005,35
külterület	083/1	tájképi és növénytani	erdő	21 392	
külterület	083/2	tájképi és növénytani	kivett (kápolna, udvar)	150	
külterület	084	tájképi	kivett közút	11 899	

A védett természeti terület teljes kiterjedése:629.450 m²

2. A Vértesszentkereszt- templom és kolostorrom tájképi környezete ingatlan-nyilvántartási helyrajzi számai

Fekvés	helyrajzi szám	Jellege	művelési ág	terület (m2)	Megjegyzés
külterület	0199/12	növénytani	a) erdő (1,2334 ha), b) kivett rom	18 088	

A védett természeti terület teljes kiterjedése:18.088 m²

Az aláhúzással jelölt helyrajzi számú ingatlanok területe az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészelekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet, illetve az e rendeletben szereplő Natura 2000 területeknek a kormányzat elektronikus tájékoztatásra szolgáló honlapján közzétett térképszelvények szerinti határvonala alapján Natura 2000 területnek minősül.

Irányelvek a helyi jelentőségű természetvédelmi területek kezeléséhez (kezelési terv)

1. Természetvédelmi célkitűzések

A helyi jelentőségű természetvédelmi területeken (továbbiakban: TT) kiemelt természetvédelmi cél a kialakult épített és természeti tájkép megőrzése, az erdőterületek, valamint az esetlegesen előforduló különleges növénytársulások, védett növény- és állatfajok, egyedi természeti értékek jó állapotban történő megtartása, gondozása, a biodiverzitás fenntartása, a szennyezések megelőzése. Alapvető cél továbbá a természeti és kulturális értékek megismerésére irányuló kutatás, oktatás, turizmus támogatása.

2. Természetvédelmi stratégiák:

a) Az esetlegesen előforduló invazív növényzetet vissza kell szorítani, a tájidegen erdőállományt folyamatosan hazai, tájban honos fajokra (tölgy, kőris stb.) kell cserélni.

b) A természetes és természetközeli erdők természetes, természetközeli módszerekkel újítandók fel.

c) A különlegesen ritka, védett, fokozottan védett növény- és állatfajok populációnak védelmét biztosítani kell

d) A földtani közeg, a felszíni és felszín alatti vizek bármilyen szennyezését, rongálását meg kell akadályozni.

3. Kezelési módok, korlátozások, tilalmak

3.1. Terület és földhasználat, létesítmények elhelyezése

a) Tilos a védett természeti terület állapotát (állagát) és jellegét a természetvédelmi célokkal ellentétesen megváltoztatni.

b) Erdő, rét, legelő művelési ágának megváltoztatásához a jegyző, mint természetvédelmi hatóság engedélye szükséges

c) A TT-n tilos olyan épületet, építményt, nyomvonalas létesítményt, berendezést létesíteni vagy üzembe helyezni, amely annak jellegét és állapotát veszélyezteti, károsítja, vagy ott a tájképi egységet megbontja

d) A TT-n fokozott figyelmet kell fordítani a hulladékok folyamatos eltávolítására, a rendszeres zöldterület kezelésre, amennyiben szükséges karbantartási ütemtervet kell készíteni a folyamatos fenntartás céljából

e) Árkok és útszélek kaszálását a természetvédelmi kezelővel egyeztetve, madárfészkelési időszak utánra kell ütemezni.

3.2. A közlekedés szabályozása

a) A TT-en a gépjármű forgalom csak a közutakon, illetőleg erre a célra kijelölt egyéb utakon megengedett.

b) Gépjárművel parkírozni csak kijelölt helyeken szabad.

c) Az a) pontban foglaltak nem vonatkoznak termelési, kezelési és hatósági feladatokat ellátó gépjárművekre.

d) A természeti értékek bemutatására szolgáló utakat, ösvényeket és pihenő erdőket a természetvédelmi kezelő a terület tulajdonosával (kezelőjével) egyetértésben jelöli ki.

e) A látogatók csak a kijelölt utakon, ösvényeken közlekedhetnek.

f) A közlekedés szabályozását, korlátozását útmutató táblákon kell ismertetni.

3.3. *Vízügyi előírások*

A területeken található tavak, vízfolyások ökológiai rendszerének fenntartása, vízminőségének megőrzése elsődleges feladat.

Haltenyésztést és halnevelést szolgáló vizekbe kizárólag őshonos halfajokat szabad telepíteni. Az invazív halfajok elszaporodását lehetőség szerint biológiai védekezéssel kell megoldani (pl. ragadozó halakkal).

A lehalaszást kerülni kell a kétéltű- és madárfajok szaporodási időszakában (március első és augusztus utolsó napja között). Ebben az időintervallumban történő halkivétel esetén kerülendő a teljes vízleengedés, és előzetes egyeztetés szükségeltetik a terület természetvédelmi kezelőjével.

3.4. *Rétek, legelők, nádasok kezelése*

a) A rétek és legelők művelési águknak megfelelően továbbra is hasznosíthatóak.

b) A réteket, legelőket feltörni nem szabad, beerdősíteni csak természetvédelmi érdekből lehet.

c) A vizes élőhelyekhez kapcsolódó nádasok védelme elsődleges, figyelembe véve vízminőség-védelmi, élőhely megtartó funkcióit. Nádasok égetése tilos! A TT-en található nádasok kezelését a természetvédelmi célkitűzésekkel összhangban kell végezni. A nád és egyéb vízinövényzet vágását úgy kell végezni, hogy mindig maradjon vissza avas nád, amely fészkelő és búvóhelyet biztosít az állatoknak. A munkálatokat minden év február 20-ig be kell fejezni.

A halakhoz és nádasokhoz kötődő madárfajok szaporodása miatt törekedni kell a jelenlegi nádas élőhelyek méretének megtartására.

3.5. *Szántók, gyümölcsösök, szőlők hasznosítása*

A TT-én levő szántók, gyümölcsösök, szőlők továbbra is művelési águknak megfelelően hasznosíthatók. Az itt végzett növényvédelmi munkák összhangban kell, hogy álljanak a TT rendeltetésével.

3.6. *Erdők kezelése*

a) Erdőnevelést a természetes erdőtársulások fajösszetételét és állományszerkezetét megközelítő, természetkímélő módszerek alkalmazásával, erdőfelújítást a termőhelynek megfelelő őshonos fajokkal és természetes felújítási (fokozatos felújító vágás, szálalás, szálaló vágás) módszerekkel kell végezni. Erdőtelepítés kizárólag őshonos fafajokkal, természetkímélő módon és a termőhely típusra jellemző elegyarányoknak megfelelően végezhető.

b) A TT nem őshonos fafajú erdeit folyamatosan meg kell kísérelni őshonos fafajokkal lecserélni.

c) A kedvelt kiránduló helyek, valamint rétek, legelők, utak, barlangok környékén a táj adottságait figyelembe véve meg kell hagyni az idős faállományokat. Óvni kell a nagyméretű különleges fajú vagy alakú fákat.

d) Kialakult fás vegetációkban mindig hagyni kell megfelelő élőhelyet a korhadéklakó (xilofág) rovarok és madarak számára, ezért fakivágási tevékenység folytatásához a jegyző, mint természetvédelmi hatóság engedélyre van szükség.

3.7. *Vadon élő állatok és növények védelme*

a) A TT vadon élő állatvilágának - a vadgazdálkodási törvényben szabályozott vadászható vadfajok kivételével - minden faja védett, azokat gyűjteni, elpusztítani, élettevékenységükben zavarni nem szabad.

b) A TT vadontermő növényeit (gumóját, gyöktörzsét, magját stb.) kiszedni, elpusztítani nem szabad.

c) A TT-re tájidegen állat és növényfajokat betelepíteni nem szabad. Ez alól felmentést az TV-i Hatóság adhat.

3.8. *Bányászat*

- a) Új bányatelek létesítése a TT-en és határától számított 1 km-es vonzaskörzetben csak a TV-i Hatóság hozzájárulása esetén lehetséges.
- b) Gondoskodni kell a már felhagyott bányák, valamint a bányaműveléshez kapcsoló ingatlanok bányatörvény rendelkezéseinek megfelelő rendezéséről.
- c) A TT-t érintő bárminemű feltáró vagy kutatási célokat szolgáló fúrás csak a TV-i Hatóság engedélyével lehetséges.

3.9. *Földtani értékek védelme*

A TT-en található felszíni és felszín alatti földtani értékeket, barlangokat, minden károsítástól, átalakítástól védeni kell.

3.10. *Vegyszerek alkalmazása*

- a) A kártékony és túlszaporodott élő szervezetek elleni védekezést úgy kell végezni, hogy a természetes egyensúlyt, más vadon élő védett állat és növényfajt ne veszélyeztessen. A szükséges növényvédelmi munkákat a mindenkor érvényben lévő növény- védelmi és természetvédelmi előírások pontos betartásával kell végezni
- b) A TT-en műtrágya nem használható.

3.11. *Tájvédelem*

- a) Gondoskodni kell a TT-ben levő létesítmények, épületek, építmények, berendezések állagának megóvásáról és környezetük rendben tartásáról. Kiemelt figyelmet érdemelnek a kultúrtörténeti és építészeti értékek, emlékek.
- b) A táj természetes jellegét zavaró nem üzemeltetett létesítményeket meg kell szüntetni.
- c) A TT-en hulladékot lerakni tilos.

3.12. *Tudományos kutatás, oktatás*

- a) A TT-en zavartalan feltételeket kell biztosítani a természeti és kultúrtörténeti értékek felkutatásához és feltárásához, valamint az oktatásban történ felhasználásához.
- b) A kutatásokról megjelent közleményeket a természetvédelmi kezelő szervnek is meg kell küldeni.
- c) A kutatások és megfigyelések eredményeivel fejleszteni kell a TT védelmének és kezelésének tudományos szakmai alapjait.

3.13. *Látogatás, ismeretterjesztés, sport*

- a) A TT természeti és kulturális értékeinek jellegzetes tájképi szépségeinek megismertetésére a védelemmel összehangolt látogathatóságot kell biztosítani.
- b) Ismeretterjesztési célból arra alkalmas helyeken tanösvényeket lehet létesíteni, ahol a TT növénytani, állattani és földtani értékeiről szerezhetnek ismereteket a látogatók.
- c) A látogatás zavaró hatások kiküszöbölését és a védelem célját szolgáló berendezéseket fokozatosan kell létrehozni, meg kell határozni és fel kell hívni a figyelmet a szabadon és korlátozottan látogatható területekre.